

РЕШЕНИЕ

№ 409

гр. Габрово, 10.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГАБРОВО в публично заседание на четиринадесети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Боян Хр. Косев

при участието на секретаря Ягода Люб. Лесичарска
като разгледа докладваното от Боян Хр. Косев Гражданско дело №
20224210100559 по описа за 2022 година

, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на част II, дял I ГПК.

Образувано е по искова молба на СВ. М. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, ул. „Д****“ № 6 и В. АТ. Т., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, бул. „****“ № 26, вх. Б, ет. 2, ап. 3, с която срещу ХЮСМ. М. ХЮС., ЕГН *****, с адрес гр. Шумен, ул. „****“ № 99, ет. 6 и „Корект Бг“ ООД, ЕИК 202233158, със седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ул. „****“ № 99, ет. 6, са предявени обективно субективно съединени иски с правно основание чл. 30 ЗН за възстановяване на запазена част на всеки от ищите от наследството на М.С.Т., чрез намаляване на извършеното от наследодателката им дарение на 1/2 ид. част от недвижими имоти, подробно описани в нотариален акт за дарение № 41, том II, рег. № 1459, дело № 163 от 28.02.2013 г. по описа на нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК и район на действие РС-Шумен и нотариален акт за дарение № 149, том II, рег. № 1752, дело № 245 от 07.03.2014 г. по описа на нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК и район на действие РС – Шумен.

В исковата и уточнителна молба са изложени твърдения, че всеки от ищите е наследник по закон на М.С.Т., починала на 13.11.2020 г., с последен постоянен адрес в гр. Габрово. Твърдят, че на 28.02.2013 г. техният наследодател дарила на ответника Х.М.Х. собствената си 1/2 идеална част от подробно описани недвижими имоти, за което бил съставен нотариален акт за дарение № 41, том II, рег. № 1459, дело № 163 от 28.02.2013 г. по описа на Нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК и район на действие РС- Шумен. Излагат, че на 07.03.2014 г. техният наследодател М.С.Т. дарила на ответника „Корект Бг“ ООД, ЕИК 202233158 собствената си 1/2 идеална част от подробно описан недвижим имот, за което бил съставен нотариален акт за дарение нотариален акт за дарение № 149, том II, рег. № 1752, дело № 245 от 07.03.2014 г. по

описа на Нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК и район на действие РС – Шумен. Сочат, че към момента на откриване на наследството наследодателят им не е притежавала други недвижими имоти, освен дарените на ответниците. Излагат, че са били поставени в невъзможност да приемат под опис наследството, оставено след смъртта на наследодателя им, доколкото узнали за наличието на сключените договори за дарение и накърняване на запазената им наследствена част едва след изтичане на тримесечния срок по чл. 61 ЗН. Сочат, че когато е завещано/дарено конкретно имущество, но от доказателствата по делото е видно, че то изчерпва имуществото, останало след смъртта на наследодателя, разпореждането следва да се приеме за общо по смисъла на чл. 16, ал.1 ЗН и изискването на чл. 30 ал.2 от ЗН има единствено доказателствено значение и същото следва да се преценява с оглед на всички обстоятелства по делото.

В срока по чл.131 ГПК от ответниците е депозиран отговор на исковата молба с който оспорват предявените искове като неоснователни. Излагат, че приемането на наследството по опис е елемент от основанието за възникване на правото да се иска възстановяване на запазена част спрямо лице, което не е призовано към наследяване, какъвто е всеки от двамата ответниците. Също така в случая не било налице изключение от разпоредбата на чл.30, ал.2 ЗН поради обстоятелството, че наследодателят на ищите притежавала и друг недвижим имот.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение, намира от фактическа и правна страна следното:

Видно от удостоверение за наследници № 04613/17.12.2020 г., издадено от Община Габрово, М.С.Т. е починала на 13.11.2020 г., като е оставила наследници по закон: В. АТ. Т.- съпруг и СВ. М. Н. – син.

Не се спори между страните, че с договор за дарение, сключен във формата на нотариален акт за дарение № 41, том II, рег. № 1459, дело № 163 от 28.02.2013 г. по описа на нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК и район на действие РС- Шумен, М.С.Т., прехвърлила на ответника ХЮСМ. М. ХЮС. безвъзмездно 1/2 ид. част от правото на собственост върху описаните в исковата молба недвижими имоти.

Не се спори между страните, че с договор за дарение, сключен във формата на нотариален акт за дарение № 149, том II, рег.№ 1752, дело № 245 от 07.03.2014 г. по описа на нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК, М.С.Т., прехвърлила на ответника „Корект Бг” ООД, ЕИК 202233158, със седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ул. „*****” № 99, ет. 6 безвъзмездно 1/2 ид. част от правото на собственост върху описания в исковата молба недвижим имот.

Останалите доказателства съдът не обсъжда, тъй като или са неотнормирани към предмета на спора или не са необходими за изясняване на факти и обстоятелства от предмета на доказване.

По отношение на предявените искове с правно основание чл. 30 ЗН.

Съгласно разпоредбата на чл. 28, ал. 1 ЗН, когато наследодателят остави низходящи, родители или съпруг, той не може със завещателни разпореждания или чрез дарения да накърнява онова, което съставлява запазената им част от наследството, като наследникът с право на запазена част, който не може да получи пълния размер на тази част поради завещания или дарения, може да иска намалението им до размера, необходим за допълване на неговата запазена част по реда на чл. 30 ЗН. Съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 2 ЗН обаче когато наследникът, чиято запазена част от

наследството е накърнена, упражнява това право спрямо лица, които не са наследници по закон, необходимо е той да е приел наследството по опис.

Основателността на предявен иск за възстановяване на запазена част, се обуславя от наличието на предпоставките: наследяване, при което наследник с право на запазена част, не може да получи дял от наследственото имущество, съответен на тази част, поради извършено от наследодателя действително дарствено разпореждане. В случая, когато се образува наследствена маса, ако правото се упражнява спрямо лице, което не е наследник по закон, наследството трябва да е прието по опис – чл. 30, ал. 2 ЗН.

Съгласно чл.154, ал.1 ГПК всеки от ищите носи доказателствената тежест да проведе пълно и главно доказване на всеки от елементите на фактическия състав, пораждащ претендираното право на възстановяване на запазена част, а именно че е наследник с право на запазена част, който е приел наследството по опис; извършено от наследодателя му действително дарствено разпореждане, което накърнява неговата запазена част.

Ищецът СВ. М. Н. е низходящ от първа степен на наследодателката М.С.Т., а ищецът В. АТ. Т. е неин съпруг и следователно всеки от двамата ищци има качеството "наследник с право на запазена част" по смисъла на чл. 28, ал. 1 ЗН. И двете дарения са извършени в полза на лица, които обаче не са призовани към наследяване и следователно нямат качеството "наследник" по смисъла на чл. 30, ал. 2 ЗН. По делото не са представени доказателства някой от двамата ищци да е приел наследството по опис, поради което не са налице предпоставките за възстановяване на запазената му част от наследството.

В решение № 75/12.06.2014 г. по гр.д. № 7467/2013 г., ВКС, II г.о. е разяснено следното: В т.4 на Тълкувателно решение № 3 от 19.12.2013 г. по т.д. № 3/2013 г. на ОСГК на ВКС е дадено тълкуване, че приемането на наследството по опис е материална предпоставка за реализиране правото да се иска възстановяване на запазена част от наследството спрямо заветник или надарен, който не е призован към наследяване, като в мотивите е прието, че посредством заявлението за приемане под опис се изразява воля да се брани едно специфично, признато от закона право, а именно правото на възстановяване на запазена част от наследството на посочените в чл.28 ЗН лица, което дава право на наследника по закон да ограничи отговорността си за направените от наследодателя завети само до размера на разполагаемата част, както и да иска намаляване на извършените приживе от наследодателя дарения до размера на разполагаемата част, като за целта наследственото имущество се обособява като отделна съвкупност, за да бъде извършена преценка дали с оглед нормите на чл.28, чл.29 и чл.30 ЗН призованото към наследяване лице в качеството си на универсален правоприемник на наследодателя следва да удовлетвори заветите изцяло, както и дали извършените приживе от наследодателя дарения не накърняват признатото му от закона право на част от наследственото имущество /запазената му част/. След като чрез приемането по опис се обособява наследственото имущество от имуществото на наследника, то във всички случаи, в които в наследството са останали имоти, които се наследяват по закон, за упражняване правото на възстановяване на запазена част спрямо заветник или надарен, който не е призован към наследяване, наследникът по закон е необходимо да е приел наследството по опис. За прилагане изискването по чл.30, ал.2 ЗС от значение е обективното наличие на имущество в наследството а не дали наследникът по закон е знаел за него. Затова в хипотеза, при която разпореждането е било извършено с универсално завещание – Решение №

82/16.03.2011 г. по гр.д. № 221/2010 г., ВКС, II г.о., Решение № 324/16.10.2012 г. по гр.д. № 654/2011 г., ВКС, I г.о. или с едно дарение, което изчерпва цялото наследство - Решение № 28/21.02.2014 г. по гр.д. № 825/2012 г., ВКС, II г.о, чл.30, ал.2 ЗН не се прилага, тъй като в тези случаи в наследството обективно липсва имущество, което да бъде прието от наследника по закон.

С оглед изложеното доколкото в случая не се касае за универсално завещание или едно дарение, което изчерпва цялото наследство, а за две дарствени разпореждания в полза на различни лица, които не са призвани към наследяване, то всеки от ищите е бил длъжен да приеме наследството по опис като предпоставка за упражняване правото му по чл.30, ал.1 ЗН спрямо ответниците ХЮСМ. М. ХЮС. и „Корект Бг” ООД. Следва да се отбележи, че е без правно значение кога ищите са узнали за наличието на сключените договори за дарение и накърняване на запазената им наследствена част с оглед тримесечния срок по чл. 61 ЗН.

Според дадените в т. 4 ТР № 3/2013 г. от 19.12.2013 г. по тълк. д. № 3/2013 г. на ОСГК указания по прилагането на чл. 30, ал. 2 ЗН, приемането на наследството по опис е **материална предпоставка** за реализиране на правото да се иска възстановяване на запазената част от наследството спрямо заветник или надарен, който не е призван към наследяване, т. е. така предявените искове са допустими, но следва да се отхвърлят като неоснователни.

При този изход на спора в приложение на чл. 78, ал. 3 ГПК, право на вземане за извършените за производството разноски се пораждат за всеки от ответниците. Ответникът ХЮСМ. М. ХЮС. доказва извършени разноски в размер на 2800 лева – заплатено в брой адвокатско възнаграждение, което следва да му се присъди. Ответникът „Корект Бг” ООД доказва извършени разноски в размер на 950 лева – заплатено в брой адвокатско възнаграждение, което следва да му се присъди.

При тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените обективно субективно съединени искове на СВ. М. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, ул. „Д*****” № 6 и В. АТ. Т., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, бул. „*****” № 26, вх. Б, ет. 2, ап. 3, срещу ХЮСМ. М. ХЮС., ЕГН *****, с адрес гр. Шумен, ул. „*****” № 99, ет. 6 и „Корект Бг” ООД, ЕИК 202233158, със седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ул. „*****” № 99, ет. 6, с правна квалификация чл. 30 ЗН, за възстановяване на запазена част на всеки от ищите от наследството на М.С.Т., чрез намаляване на извършеното от наследодателката им дарение на 1/2 ид. част от недвижими имоти, подробно описани в нотариален акт за дарение № 41, том II, рег. № 1459, дело № 163 от 28.02.2013 г. по описа на нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК и район на действие РС- Шумен и нотариален акт за дарение № 149, том II, рег. № 1752, дело № 245 от 07.03.2014г. по описа на нотариус Ася Асенова с рег. № 019 на НК и район на действие РС – Шумен.

ОСЪЖДА СВ. М. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, ул. „Д*****” № 6 и В. АТ. Т., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, бул. „*****” № 26, вх. Б, ет. 2, ап. 3 да заплатят на ХЮСМ. М. ХЮС., ЕГН *****, с адрес гр. Шумен, ул. „*****” № 99, ет. 6, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата 2800 лева (две хиляди и осемстотин лева) – разноски за производството.

ОСЪЖДА СВ. М. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, ул. „Д****“
№ 6 и В. АТ. Т., ЕГН *****, с адрес: гр. Габрово, бул. „****“ № 26, вх. Б,
ет. 2, ап. 3 да заплатят на „Корект Бг“ ООД, ЕИК 202233158, със седалище и адрес на
управление: гр. Шумен, ул. „****“ № 99, ет. 6, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК,
сумата 950 лева (деветстотин и петдесет лева) – разноски за производството.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Габрово в
двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Габрово: _____